

รู้เรื่องติดตามประเมินผล ชีวิตงานรุ่งไม่พลาดชัวร์

❖ การกล่าวถึงการติดตามและประเมินผล

คนทั่วไปนิยมกล่าวการติดตามและประเมินผล กล่าวหรือเรียกร่วมกัน แท้จริงแล้ว การติดตาม และการประเมินผลมีความแตกต่างในด้านแนวคิด กระบวนการ กิจกรรมในการดำเนินงานในการติดตามและประเมินผล

❖ ทำไม.....หน่วยงานต้องดำเนินการติดตามและประเมินผล

บางท่านสงสัย หรือมีคำถามในหน่วยงาน ทำไมต้องติดตามและประเมินผล หรือทำไมต้องติดตาม ประเมิน หรือการจัดทำรายงานโครงการ/กิจกรรม ความก้าวหน้าการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน เพื่อการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลเป็นกระบวนการบริหารจัดการหนึ่งของหน่วยงานเพื่อจุดประสงค์ การติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน หรือการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม สำหรับการประเมินผล เพื่อวัดความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อนำผลไปปรับปรุง แก้ไข และทราบถึงความสำเร็จของการดำเนินงาน

สำหรับนิยาม “การติดตาม” (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรมที่กำหนด เพื่อใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุง วิธีการปฏิบัติงานให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประเภทการติดตาม มีรูปแบบ 6 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 การติดตามในเชิงกระบวนการ เพื่อประเมินปัญหาอุปสรรคระหว่างการทำงาน

รูปแบบที่ 2 การติดตามเชิงปริมาณ เป็นการติดตามผลผลิตที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

รูปแบบที่ 3 การติดตามเชิงคุณภาพ เพื่อการประเมินว่าการดำเนินงานในแต่ละเรื่องมีระดับคุณภาพมากน้อยเพียงใด

รูปแบบที่ 4 การติดตามเชิงเวลา เป็นการติดตามเชิงของแผนเทียบกับผลในแต่ละช่วงเวลา

รูปแบบที่ 5 การติดตามเชิงงบประมาณ เป็นการติดตาม ใ้ผ้ดูการใช้งบประมาณในแต่ละช่วงเวลา โดยประเมินเปรียบเทียบความเหมาะสมของจำนวนเงินและปริมาณงานที่ได้ดำเนินการ

รูปแบบที่ 6 การติดตามเชิงวิชาการ หรือในทางเทคนิคของการดำเนินการ

ส่วน “การประเมินผล” (Evaluation)

หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนงานโครงการ/กิจกรรม และการพิจารณาผลความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ของแผนงานโครงการ/กิจกรรม มากน้อยเพียงใดอยู่ในระดับใด เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น จะทำให้ทราบว่าการทำงานโครงการ/กิจกรรม บรรลุวัตถุประสงค์ มากน้อยเพียงใด

หากจะกล่าวถึงมิติการประเมิน (ศิริชัย กาญจนวลี (2554), มี 2 มิติ ได้แก่

1. มิติของวิธีการประเมิน ประกอบด้วย

1.1 แนวทางวิธีการประเมินที่ใช้เทคนิคของชิงระบบ (Systematic approach) เป็นวิธีการประเมินที่มีเครื่องมือในการกำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางการประเมินที่ชัดเจน กระบวนการประเมินที่เป็นขั้นตอนหรือเป็นระบบ

1.2 แนวทางวิธีเชิงธรรมชาติ (Nationalistic approach) เป็นวิธีที่ไม่มีการกำหนดระเบียบวิธีในการให้มาของข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินอย่างชัดเจน แต่อาศัยของผู้ประเมินเป็นหลัก

2. มิติของวัตถุประสงค์ของการประเมิน

2.1 การประเมินที่มีจุดประสงค์เพื่อการตัดสินใจเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นข้อมูลสารสนเทศต่างเพื่อการตัดสินใจผู้บริหาร

2.2 การประเมินที่มีจุดประสงค์เพื่อการตัดสินใจคุณค่าเป็นการนำกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินนั้น ๆ การตัดสินใจคุณค่าจะต้องวางบนพื้นฐานของความ เป็นกลางอย่างไม่มีผู้ส่วนได้เสีย จะต้องดำเนินการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งผลเชิงบวก และผลเชิงลบเท่าเทียมกัน

อย่างไรก็ตาม การติดตามเป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่วนการประเมินผลจะมีการประเมินผลเป็นช่วง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้น ระหว่างการดำเนินงาน และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน โดยหลักการแล้วควรต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการติดตาม ดังนั้นส่วนใหญ่จึงเรียกรวมเป็น การติดตามและประเมินผล

นางประเทือง พงกษาพิทักษ์กุล

ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน